

ГЕНДЕРНА ЛІНГВІСТИКА В ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ (ЗМІ)

Козак Анна, студ. ПР- 71

В останньому десятилітті мовознавча наука характеризується переходом від лінгвістики «іманентної», структурної, до лінгвістики антропологічної, яка розглядає явища мови у тісному зв'язку з людиною, її мисленням та духовно-практичною діяльністю. "Антропоцентричний підхід" ця словосполука фігурує у сучасному українському дискурсі: у назвах конференцій, навчальних посібників, дисертаційному апараті тощо. Задача, яку ставить гендерна лінгвістика є дуже важливою, адже проблема гендеру є доволі актуальною, і незнання у цій галузі можуть призвести до непередбачуваних ситуацій. Людина, яка працює у сфері, пов'язаній з мовою, повинна знати найважливіші аспекти гендерної лінгвістики: аналіз лексикону української мови, його номінативної системи; гендерні ознаки мовної картини світу; психолінгвістичне дослідження писемних текстів, породжуваних чоловіками і жінками; вивчення гендерної чутливої невербальної семіотики у її семіотичному вияві.

Також слід ознайомитися з лінгвістичним зображенням жінок в українських ЗМІ. Вже першого погляду на українські ЗМІ достатньо для того, щоб помітити неоднакове зображення у них чоловіків та жінок. Чоловіки з'являються у серйозних новинах та є головними героями значної частини газетних та журнальних повідомлень частіше за жінок. Однією з причин «невидимості» є мовний андроцентризм, що у даному випадку виявляється у зображенні жінок за допомогою форм чоловічого роду, насамперед іменників та займенників. Вирішення проблеми неоднакового зображення статей у ЗМІ можна побачити, зокрема, у впровадженні гендерної освіти у середніх та вищих навчальних закладах. Також можна сподіватись, що найближчим часом в Україні будуть розроблені вказівки щодо уникнення гендерної дискримінації у мові – документу, що вже протягом останніх років є обов'язковим для державних органів, університетів, видавництва усіх розвинених країн світу. Гендерний підхід у ЗМІ актуалізує особливості сприйняття, інтерпретації і передачі інформації, культурно обумовлені розходженнями соціалізації статі, його рольової функції в громадському житті соціуму, що характеризується специфічними мовними явищами.

Прагнення зрівняти права між чоловіком і жінкою виявляється не тільки в сфері державної політики, але й у сформованій в останні роки гендерній лінгвістичній політиці. Виробляється гендерний підхід, що веде до появи «інклузивної» мови, за допомогою якого можна усунути або зм'якшити протиставлення чоловіків і жінок. Нагальна потреба вирішувати лінгвістичні проблеми на шляху до досягнення гендерного паритету, що зріс інтерес до проблеми мовної «політкоректності», що є однією з центральних в англomовному соціумі, визначають актуальність гендерних досліджень. Перспективним у лінгвістиці вважаємо дослідження віку індивіда, його статусу, типу відношення до світу, норм поведіння, засобу сприйняття й організації світу.

Наук.кер.– Косенко Ю.В., к. філол. н.